

DECIZIE

09 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței

Judecători:

Tatiana Vieru

Valentina Clevadi

Tamara Chișca-Doneva

Mariana Pitic

Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de Fiodor Muntean împotriva deciziei din 15 iunie 2016 a Curții de Apel Chișinău,

adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Fiodor Muntean împotriva lui Leonid Moloșnic cu privire la încasarea prejudiciului material și moral,

c o n s t a t ă:

La data de 09 iunie 2014, Fiodor Muntean a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Leonid Moloșnic solicitând încasarea sumei de 5000 lei pentru construcția sobei pe adresa din mun. Chișinău, str. Kogălniceanu, nr. 63, ap. 1, a costului (contravalorii) materialelor de construcție în sumă de 6164,90 lei și încasarea prejudiciului moral în mărime de 5000 lei.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că în luna august 2013 la domiciliul său din mun. Chișinău, str. Kogălniceanu, nr. 63, ap. 1, pârâtul a construit o sobă. Costul lucrărilor de construcție a fost evaluat la 5000 lei.

Susține că, din cauza efectuării serviciilor necalitative, soba construită nu a funcționat, iar din cauza deficiențelor în construcție, i-au fost create incomodități vitale, deoarece ieșea fum și nu putea fi exploatată în perioada rece a anului. Din cauza lucrărilor necalitative executate de pârât, a locuit în condiții climaterice insuportabile având în vedere temperaturile scăzute în perioada de iarnă.

Menționează că, a sesizat Inspectoratul de Poliție sect. Centru mun. Chișinău pe faptul dat, iar prin încheierea din 28 februarie 2014 s-a concluzionat că litigiul urmează a fi soluționat în ordine civilă.

Indică că, între părți a fost un raport juridic obligațional, prin care pârâtul s-a obligat să construiască o sobă contra sumei de 5000 lei, fapt menționat în procesul - verbal privind actele de constatare din 28 februarie 2014, întocmit în cadrul materialului înregistrat R-2 cu nr. 2438 la data de 25 februarie 2014.

Declară că, conform normelor generale, reglementate de art. art. 8 alin.(1), (2) Cod civil, drepturile și obligațiile civile apar în temeiul legii, precum și în baza actelor persoanelor fizice și juridice, care deși nu sunt prevăzute de lege, dau naștere

la drepturi și obligații civile, pornind de la principiile generale și de la sensul legislației civile. Drepturile și obligațiile civile apar din contracte și din alte acte juridice.

Specifică că, Leonid Moloșnic a invocat că este specialist în construcția sobelor, iar pentru lucrul angajat să-l efectueze a primit suma de 5000 lei, că să fie în continuare utilizabilă, însă, din motivul construcției defectuoase, s-a adresat Inspectoratului de Poliție sect. Centru, mun. Chișinău.

Prin hotărârea din 19 noiembrie 2015 a judecătorei Botanica, mun. Chișinău s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Fiodor Muntean și s-a încasat de la Leonid Moloșnic în beneficiul lui Fiodor Muntean plata pentru serviciile de construcție a sobei în mărime de 5000 lei; s-a încasat de la Leonid Moloșnic în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 150 lei; s-a respins acțiunea în partea încasării costului materialelor de construcție în mărime de 6164,90 lei și în partea reparării prejudiciului moral în mărime de 5000 lei.

Prin decizia din 15 iunie 2016 a Curții de Apel Chișinău s-a admis cererea de apel depusă de Leonid Moloșnic și s-a casat hotărârea din 19 noiembrie 2015 a judecătorei Botanica, mun. Chișinău în partea pretențiilor admise și s-a pronunțat o nouă hotărâre prin care s-a respins cerința privind încasarea plății pentru serviciile de construcție a sobei în mărime de 5000 lei de la Leonid Moloșnic în beneficiul lui Fiodor Muntean, precum și încasarea de la Leonid Moloșnic în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 150 lei. În rest s-a menținut hotărârea primei instanțe.

La data de 11 august 2016, Fiodor Muntean a declarat recurs împotriva deciziei din 15 iunie 2016 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia, cu menținerea hotărârii din 19 noiembrie 2015 a judecătorei Botanica, mun. Chișinău.

În susținerea recursului s-a invocat că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia aplicată, iar actul normativ aplicabil în litigiul dedus judecătii nu și-a găsit aplicare în cadrul deciziei.

Menționează că, contrar celor indicate de instanța de apel precum că pentru efectuarea expertizei la fața locului, în conformitate cu art. 155 alin.(3) Cod de procedură civilă, este obligatorie citarea părților și altor participanți la proces, fiind obligați să dea explicații expertului referitor la obiectul expertizei.

Însă, din materialele dosarului rezultă că, de fapt, art. 155 Cod de procedură civilă, a fost invocat în mod eronat deoarece în alin. (1) al aceluiași articol se prevede că expertiza se efectuează de personale desemnate conform art. 149, adică prin încheierea instanței de judecată. La caz, expertiza a fost comandată în mod independent, de aceea concluziile din raportul de constatare tehnică-științifică urmau a fi tratate de instanța de apel în calitate de elemente de fapt constatate din înscris, conform prevederilor art. 117 alin. (2) Cod de procedură civilă. Instanța de apel a neglijat dreptul la examinarea pertinentă a probelor prezentate și s-a limitat la analiza acestora doar în contextul prevederilor art. 155 Cod de procedură civilă.

Indică că, instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia aplicată și anume art. 589 Cod civil, conform căruia în cazul în care calitatea prestației nu este expres determinată de contract, debitorul este obligat să execute prestație de cel puțin o calitate medie. Or, pârâtul a ignorat aceste prevederi legale și invocând că este specialist în construcția sobelor, a construit soba cu încălcări grave a procesului

tehnologic de execuție a sobelor și a cerințelor normative în construcție, stabilite de Legea privind calitatea în construcții nr. 721 din 02 februarie 1996.

Opinează că, motivarea instanței de apel cu privire la respingerea cererii de chemare în judecată este superficială și nu se referă în nici un fel la argumentele esențiale invocate în referința și obiecțiile sale, limitându-se la simpla lor reproducere în decizia contestată, fără a le da vreo apreciere. Or, în sensul art. 6 CEDO, instanțele de judecată trebuie să indice, cu suficientă claritate, motivele pe care se întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale, noțiunile ce implică o apreciere a faptelor supuse examinării.

CtEDO, în cauza *Suominen v. Finlanda*, a reținut că: „... o funcție a unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Mai mult ca atât, o hotărâre motivată oferă părții posibilitatea să o conteste, precum și posibilitatea de a revedea decizia de către instanța de recurs. Doar prin adoptarea unei decizii motivate poate avea loc un control public a administrării justiției”.

Totodată, în cauza *Van de Hurk v. Olandei*, hotărârea din 19 aprilie 1994, seria A nr. 288, p. 19, paragraful 59, și cauza *Dulaurans v. Franței*, Hotărârea din 21 martie 2000, cererea nr. 34.553/1997, paragraful 33, CtEDO a statuat că dreptul la un proces echitabil nu poate fi considerat efectiv decât dacă cererile și observațiile părților sunt într-adevăr „auzite”, adică examinate conform normelor de procedură de către tribunalul sesizat. Altfel spus, art. 6 impune „tribunalului” obligația de a proceda la o examinare efectivă a mijloacelor, argumentelor și al elementelor de probă ale părților, cel puțin pentru a le aprecia relevanța”.

Remarcă că, CEDO nu își propune să garanteze drepturi teoretice sau iluzorii, ci drepturi concrete și efective (cauza *Artico v. Italiei*, Hotărârea din 13 mai 1980, seria A nr. 37, p. 16, paragraful 33). Astfel, instanța de apel nu și-a executat în deplină măsură obligația legală de a motiva hotărârea luată și de a argumenta respingerea cererii sale, dreptul său la un proces echitabil fiind lezat. Dreptul de a fi auzit, prin urmare, a fost încălcat, or dreptul în cauză include nu doar posibilitatea de a aduce argumente instanței, dar de asemenea o obligație corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse, ceea ce nu a fost îndeplinit de instanța de apel.

Opinează că, prima instanță corect și-a întemeiat hotărârea de admitere parțială a cererii de chemare în judecată pe prevederile art. art. 572, 603, 609 Cod civil. Iar, afirmațiile pârâtului precum că deteriorarea sobei a fost posibilă ca urmare a exploatării necorepunzătoare a sobei sunt irelevante, deoarece pârâtul nu a prezentat instanței de judecată probe în susținerea acestei afirmații.

Menționează că, instanța de apel în decizia sa indică că raportul de constatare tehnico-științifică nu poate fi reținut ca probă, or, acesta a fost întocmit cu încălcări evidente de la normele legale. Concomitent menționează că raportul de constatare tehnico- științifică nr. 226 din 22 iunie 2015 nu a stabilit că soba este nefuncțională. În realitate în raportul de constatare tehnico-științifică se concluzionează că la momentul cercetărilor soba în cauză este în stare tehnică nesatisfăcătoare, care influențează și are impact negativ asupra sănătății proprietarilor, ceea ce nu permite exploatarea sobei conform destinației.

Consideră că, afirmațiile pârâtului privind dezacordul cu concluziile raportului de constatare tehnico-științifică nr. 226 din 22 iunie 2015 sunt

neîntemeiate, deoarece în ședința de judecată acesta nu a insistat să fie dispusă o altă constatare tehnico-științifică.

În conformitate cu art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Decizia Curții de Apel Chișinău a fost adoptată la 15 iunie 2016, iar Fiodor Muntean a declarat recurs la data de 11 august 2016, ceea ce denotă că recursul este în termen.

În conformitate cu art. 441 Cod de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Prin încheierea din 26 octombrie 2016 a Curții Supreme de Justiție completul din 3 judecători a considerat recursul admisibil și a decis examinarea acestuia în fond de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept material și procedural aplicabile la soluționarea speței date, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va admite recursul declarat de Fiodor Muntean și va casa decizia instanței de apel, cu menținerea hotărârii primei instanțe, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 118 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

În conformitate cu art. 130 alin. (1)-(3) Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la relevanța, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea pricinii.

Fiind investită cu judecarea pricinii, instanța de fond corect a ajuns la concluzia privind temeinicia acțiunii în partea încasării de la Leonid Moloșnic în beneficiul lui Fiodor Muntean plata pentru serviciile de construcție a sobei în mărime de 5000 lei.

Din materialele pricinii rezultă că reclamantul Fiodor Muntean s-a adresat la data de 25 februarie 2014 Inspectoratului de Poliție Centru cu plângere prin care a solicitat tragerea la răspundere a lui Leonid Moloșnic, deoarece în luna octombrie, anul 2013, i-a construit o sobă pentru încălzire contra sumei de 5000 lei, însă, soba nu a funcționat normal (f.d.10).

Din procesul-verbal privind actele de constatare din 28 februarie 2014, conform cărui au fost înregistrate declarațiile lui Leonid Moloșnic, ultimul declară că în luna august a construit o sobă pe adresa din mun. Chișinău, str. Kogălniceanu, nr. 63, ap. 1, lui Fiodor Muntean, pentru care a primit la finisarea lucrărilor 5000 lei (f.d.15).

Astfel, la data de 09 iunie 2014, reclamantul Fiodor Muntean s-a adresat instanței de judecată cu cerere prin care a solicitat încasarea de la Leonid Moloșnic a sumei de 5000 lei pentru construcția sobei pe adresa din mun. Chișinău, str. Kogălniceanu, nr. 63, ap. 1, costul (contravaloarea) materialelor de construcție în sumă de 6164,90 lei și a prejudiciului moral în mărime de 5000 lei (f.d.3-5).

Conform art. 8 alin. (1) Cod civil, drepturile și obligațiile civile apar în temeiul legii, precum și în baza actelor persoanelor fizice și juridice care, deși nu sunt prevăzute de lege, dau naștere la drepturi și obligații civile, pornind de la principiile generale și de la sensul legislației civile.

Conform art. 9 alin. (1) Cod civil, persoanele fizice și juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile și să își execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică și cu bunele moravuri. Buna-credință se prezumă până la proba contrară.

Conform art. 512 alin. (1) Cod civil, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face.

Prin hotărârea din 19 noiembrie 2015 a judecătorei Botanica, mun. Chișinău s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Fiodor Muntean și s-a încasat de la Leonid Moloșnic în beneficiul lui Fiodor Muntean plata pentru serviciile de construcție a sobei în mărime de 5000 lei; s-a încasat de la Leonid Moloșnic în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 150 lei; s-a respins acțiunea în partea încasării costului materialelor de construcție în mărime de 6164,90 lei și în partea reparării prejudiciului moral în mărime de 5000 lei (f.d.76, 81-85).

Astfel, Colegiul apreciază ca fiind corectă constatarea instanței de fond precum că pârâtul Leonid Moloșnic a construit în anul 2013 sobă pentru reclamantul Fiodor Muntean contra sumei de 5000 lei, fapt invocat de reclamant și recunoscut de pârât.

Or, în conformitate cu art. 123 alin. (6) Cod de procedură civilă, faptele invocate de una din părți nu trebuie dovedite în măsura în care cealaltă parte nu le-a negat.

Concomitent Colegiul remarcă că reclamantul pretinde restituirea sumei achitate pentru lucrările de construcție efectuate de pârât, inclusiv și costul materialelor de construcție, din motiv că lucrările efectuate nu ar fi fost calitative.

În acest sens, Colegiul reține că în cadrul examinării pricinii în primă instanță, reclamantul a prezentat raportul de constatare tehnico-științifică nr. 226 din 22 iunie 2015, conform cărui s-a concluzionat că defectele depistate și anume fisuri oblice

și verticale, tasarea părții de jos a sobei, rostul fisurilor variază de la 3 la 7 cm și lipsa procentului necesar de mortuar pentru întărirea cărămizilor, la momentul cercetării prezintă stare tehnică nesatisfăcătoare care influențează și are impact negativ asupra sănătății proprietarilor cu nerespectare normativelor tehnice în construcții, normelor sanitare și normelor antiincendiare.

Conform aceluiași raport rezultă că nu au fost respectate criteriile constructive ce țin de rezistență și stabilitate, siguranță în exploatare, igienă și sănătatea oamenilor, refacerea și protecția mediului înconjurător, ceea ce nu permite exploatarea sobei conform destinației. Iar, defectele depistate la construcția sobei din cărămidă, au parvenit în urma executării lucrărilor de construcție contrar procesului tehnologic de execuție a sobelor și necorespunderea cerințelor normative în construcție stabilite în Legea privind calitatea în construcții nr. 721 din 02 februarie 1996 (f.d.68-73).

În atare circumstanțe, Colegiul apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de fond privind temeinicia pretenției privind încasarea de la Leonid Moloșnic în beneficiul lui Fiodor Muntean a sumei de 5000 lei pentru construcția sobei pe adresa din mun. Chișinău, str. Kogălniceanu, nr. 63, ap. 1. Or, probele prezentate în acest sens confirmă temeinicia pretenției reclamantului.

Ipoteza instanței de apel precum că concluzia instanței de fond la acest capitol este ca rezultat al aprecierii incorecte a probelor și aplicării eronate a prevederilor legale, Colegiul o consideră neîntemeiată, deoarece lipsa unui act în scris între părți nu poate fi reținut ca temei pentru casarea hotărârii primei instanțe în această parte.

Or, conform art.589 Cod civil, în cazul în care calitatea prestației nu este expres determinată de contract, debitorul este obligat să execute prestație de cel puțin o calitate medie.

Astfel, ipoteza instanței de apel precum că între părți nu au fost încheiate careva acte juridice, în baza cărora să-și asume anumite obligații și responsabilități sau să fie oferită o perioadă strictă de garanție, Colegiul îl consideră nefundat, în condițiile când norma enunțată *supra* obligă la executarea prestației cel puțin de o calitate medie.

La acest capitol, Colegiul reține ca fiind relevant și argumentul recurentului invocat în acest sens.

În speță, Colegiul remarcă că părțile au convenit că Leonid Moloșnic construiește o sobă pe adresa din mun. Chișinău, str. Kogălniceanu, nr. 63, ap. 1, pentru Fiodor Muntean, iar ultimul se obligă să achite costul lucrărilor efectuate, ceea ce s-a făcut, fapt ce nu se neagă de părți. Or, temeiul executării obligației cu bună credință, la momentul și locul stabilit, rezidă din existența acesteia, rezultând din prevederile art. 572 alin.(1), (2) Cod civil.

Conform art. 602 alin. (1), (2) Cod civil, în cazul în care nu execută obligația, debitorul este ținut să-l despăgubească pe creditor pentru prejudiciul cauzat astfel dacă nu dovedește că neexecutarea obligației nu-i este imputabilă. Neexecutarea include orice încălcare a obligațiilor, inclusiv executarea necorespunzătoare sau tardivă.

Poziția instanței de apel precum că admiterea acțiunii de către instanța de fond a fost în lipsa referirii la careva probe admisibile în acest sens, Colegiul o consideră nefondată, deoarece instanța de fond a invocat că pretenția reclamantului privind

defectele apărute este confirmată prin raportul de constatare tehnico-științifică, conform căruia s-a stabilit că defectele depistate la soba în litigiu au parvenit ca rezultat al executării lucrărilor de construcție contrar procesului tehnologic de execuție a sobelor și necorespunderea cerințelor normative în construcție stabilite în Legea privind calitatea în construcții nr. 721 din 02 februarie 1996.

Or, instanța de apel constatând faptul că raportul de constatare tehnico-științifică și plângerea adresată Inspectoratului de Poliție Centru prezentate de reclamant în susținerea poziției sale nu ar confirma angajarea răspunderii delictuale a pârâtului prin prisma pertinentei și concludenței probelor prezentate în acest sens, nu a specificat de ce nu pot fi reținute ca probe suficiente întru confirmarea argumentelor reclamantului, în condițiile când pârâtul nu a prezentat careva probe care să combată argumentele reclamantului, ci din contra a confirmat că a construit soba contra costului de 5000 lei.

În speță, Colegiul reține că instanța de apel a constatat netemeinicia pretenției în partea încasării costului lucrărilor efectuate rezultând din poziția procesuală a pârâtului, fără a fi administrate careva probe în acest sens.

Mai mult, faptul invocării de către instanța de apel precum că cercetarea la fața locului a avut în lipsa pârâtului, nu poate servi ca temei întru respingerea raportului de constatare tehnico-științifică ca probă, or, acest raport constituie o probă prezentată de reclamant întru confirmarea circumstanțelor invocate, or, pârâtul nu este lipsit de dreptul de a confirma poziția sa prin probe.

În conformitate cu art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Astfel, pârâtul a fost în drept de a-și realiza acest drept procedural și prin intermediul instanței de judecată prin solicitarea unei noi expertize în acest sens.

Prevederile art. 155 alin.(3) Cod de procedură civilă invocate de instanța de apel în sensul obligației de a înștiința părțile și alți participanți la proces despre efectuarea expertizei la fața locului, nu sunt aplicabile speței date, or, raportul de constatare tehnico-științifică nr. 226 din 22 iunie 2015 a fost efectuat la solicitarea părții, dar nu în baza încheieri instanței judecătorești, argument invocat, în esență, de recurent.

Cu referire la argumentul instanței de apel precum că conform raportului de constatare tehnico-științifică nu s-a constatat că soba este nefuncțională, Colegiul menționează că reclamantul a invocat că soba nu a funcționat din motiv că lucrările au fost efectuate necalitativ de către pârât, ieșea fum și era în imposibilitate de a se folosi în perioada rece a anului, iar conform raportului de constatare tehnico-științifică s-a constatat executarea lucrărilor de construcție contrar procesului tehnologic de execuție a sobelor și necorespunderea cerințelor normative în construcție stabilite în Legea privind calitatea în construcții nr. 721 din 02 februarie 1996.

Respectiv pretenția reclamantului privind încasarea de la Leonid Moloșnic în beneficiul lui Fiodor Muntean a sumei de 5000 lei pentru construcția sobei pe adresa din mun. Chișinău, str. Kogălniceanu, nr. 63, ap. 1, și-a găsit confirmare prin probele prezentate și circumstanțele invocate în raport cu normele de drept aplicabile speței.

De asemenea, Colegiul consideră corectă concluzia instanței de fond în partea respingerii pretenției reclamantului privind încasarea de la pârâțul Leonid Moloșnic în beneficiul reclamantului Fiodor Muntean a contravalorii materialelor de construcție pentru construcția sobei în mărime de 6164, 90 lei, deoarece din materialele pricinii rezultă că lucrările de construcție s-au efectuat în anul 2013, pe când factura prezentată întru confirmarea procurării materialelor de construcție nr. CNT3302475 este datată cu 02 iunie 2014 (f.d.8) și nu poate fi reținută ca probă întru confirmarea costului materialelor de construcție folosite în construcție în anul 2013.

Colegiul apreciază ca fiind justă concluzia instanței de fond și în partea respingerii încasării prejudiciului moral în mărime de 5000 lei de la pârâțul Leonid Moloșnic în beneficiul reclamantului Fiodor Muntean, or, în contextul prevederilor art. art. 1422, 1423 Cod civil, determinarea mărimii compensației pentru prejudiciul moral și respectiv încasarea acestuia, instanța de judecată ia în considerare caracterul și gravitatea suferințelor fizice sau psihice suportate, iar la caz construcția defectuoasă a sobei nu poate servi ca temei de încasare a prejudiciului moral în condițiile legii.

Mai mult, reclamantul nu a invocat prin ce se exprimă prejudiciul moral cauzat, limitându-se doar la indicarea construcției defectuoase a sobei ca temei întru încasarea prejudiciului moral, fără a specifica prin ce se manifestă suferințele sale psihice sau fizice. Or, instanțele judecătorești, la determinarea mărimii compensației pentru prejudiciul moral, trebuie să ia în considerare atât aprecierea subiectivă privind gravitatea cauzării suferințelor psihice sau fizice părții vătămate, cât și datele obiective care certifică acest fapt.

Referitor la cheltuielile de judecată ce țin de plata taxei de stat, instanța de fond corect a decis punerea acestora pe seama pârâțului, or, în conformitate cu art. 98 alin. (1) Cod de procedură civilă, cheltuielile aferente judecării pricinii, suportate de instanța judecătorească, precum și taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pârît proporțional părții admise din acțiune dacă pârîtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.

La caz, Colegiu notează că reclamantul a fost scutit de la plata taxei de stat la depunerea cererii de chemare în judecată prin încheierea din 11 iunie 2014 a Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău (f.d.18).

Totodată, Colegiul relevă că în cadrul judecării pricinii, instanța de judecată a creat participanților la proces, condiții obiective și echitabile, pentru exercitarea drepturilor și obligațiilor procedurale, fapt ce se încadrează în asigurarea părților dreptului la un proces echitabil, garantat și asigurat prin art.6 al Convenției Europene pentru apărarea a Drepturilor Omului.

În circumstanțele de fapt și de drept menționate și având în vedere faptul că instanța de apel a interpretat eronat normele de drept material în raport cu circumstanțele pricinii, iar hotărârea primei instanțe este legală și întemeiată, adoptată cu respectarea normelor de drept material și procedural, cu verificarea și aprecierea probelor administrate în conformitate cu art. 130 Codul de procedură civilă și nu este necesară verificarea suplimentară a cărorva dovezi, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea deciziei contestate și menținerea în vigoare a hotărârii primei instanțe.

În baza celor expuse, în conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f), art.445 alin.(3) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Fiodor Muntean.

Se casează decizia din 15 iunie 2016 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Fiodor Muntean împotriva lui Leonid Moloșnic cu privire la încasarea prejudiciului material și moral, cu menținerea hotărârii din 19 noiembrie 2015 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței

Tatiana Vieru

Judecători

Valentina Clevadî

Tamara Chișca-Doneva

Mariana Pitic

Oleg Sternioală